

Retfærdigt eller ej – VAR stjæler billedet

Jan Carlsen

DBU Diplominstruktør og medlem af DBUs lovgruppe samt klummeskribent

15-05-2021

Det var en på alle måder pragtfuld fodboldweekend inklusive fredagen og mandagen. Flotte kampe med masser af dramatik. Vi kan vel konstatere, at alt er åbent i toppen – desværre ikke i bunden, hvor man med et snævert Østdanmark-synspunkt godt kan ærgre sig over Lyngbys skæbne, for nu bliver Superligaen endnu mere vestvredet, end den var i forvejen. Nu ved vi, at Viborg og Silkeborg rykker op, og hurra for det, for det er to gode fodboldbyer med faciliteterne i orden. Det ville Esbjerg også have været, men der er nu engang kun plads til to. Dommermæssigt giver det selvfølgelig også lidt økonomisk bøvl, for der skal sendes en del dommere og linjedommere på tværs af landet. Men det er vilkårene: de bedste klubber i de bedste rækker, og de bedste dommere og linjedommere i de bedste rækker. Om så de ti bedste dommere i Danmark boede på Samsø, ville

de stadig beholde deres indrangering. Det handler om kvalitet – hvilket klubberne heldigvis også siger : de bedste dommere i de bedste rækker – og så kommer økonomien bagefter. Vi er heldigvis ikke underlagt nogle geografiske betragtninger, som det i hvert fald rygtevis synes at være tilfældet andre steder i Europa.

Men selv om vi har de bedste dommere i de bedste rækker, udelukker det jo gudskelov ikke diskussioner. Det er jo det halve af fornøjelsen for fodbold-Danmark at kunne diskutere dommerkendelser mandag morgen. Til gengæld kan det være lidt af en overvindelse for nogle af os andre at åbne mailboxen mandag morgen, når diverse fans har været forbi – men det er en del af gamet. Og stor kredit til de dedikerede fans, når man bare holder det på et nogenlunde civiliseret niveau. Det gør langt de fleste uden problemer, og de få, som er uden for pædagogisk rækkevidde, får et neutralt svar, hvorefter jeg undlader at åbne højlydt tikkende pakker foran hoveddøren.

Den forgangne weekend beviste, at jeg nok begik hybris, da jeg sagde, at VAR ikke havde været involveret i afgørende situationer. Specielt situationen i fredagskampen mellem Aab og OB har haft telefonerne i omløb, så de stakkels spurve må have haft rødglødende fødder, i hvert fald de steder, hvor der stadig er telefonmaster.

Det hele handler om en offside-situation, hvor en AaB-spiller efter en scoring bliver dømt offside i en situation, hvor offsidens efterfølgende kan måles til lige godt 10 centimeter. VAR går ind og interverer, som de skal. Og hvordan er det så lige med de 10 centimeter ? Er det 'clear and obvious' ?

Det kommer an på. 10 centimeter er en offside, som vi forventer, at vores linjedommere fanger. Det er faktisk en pænt åbenlys offside – grib en tommestok, hvis du er i tvivl om, hvor meget 10 centimeter er. Når man sidder i VAR-bilen, er man i sagens natur afhængig af de kameravinkler, som man har. Det er et eller andet sted mellem syv og tolv, afhængig af kampens prioritet. Når man så skal sætte de linjer, som kan visualisere offsidens, er man afhængig af rigtig mange ting. Har man lige akkurat den frame, hvor bolden bliver spillet (for selv om man kører med mange frames per sekund, kan man sagtens lande dér, hvor man kun har framen lige før eller efter). Står spillerne rimelig tæt på hinanden, så det er muligt at sætte målepunkterne med nøjagtighed, eller er der spillere, som dækker for hinanden, så målepunktet bliver usikkert – eller skal der måske måles over en halv banebredde ? Der er frygtelig mange usikkerhedsfaktorer, der skal indregnes her.

Der er en rigtig god grund til, at vi kategorisk har nægtet at sætte et centimetermål på 'clear and obvious', selv om guderne skal vide, at medier har presset på for at få det. Vi opererer ikke med tommestokken, vi opererer med sund fornuft og 'what football expects'.

I sidste ende skal man huske, at VAR skal stå med 'the smoking gun' – et bevismateriale, der er værd at kalde dommeren ud for at se på, og som sandsynliggør, at her er der ugler i mosen.,

Der er sagt og skrevet meget om akkurat denne afgørelse. Er 10 centimeter nok ? Tja, hvis det var et spørgsmål om, hvorvidt bolden var 10 centimeter inde i målet eller ej, havde ingen vel været i tvivl ? Og dette er på helt samme niveau.

10 centimeter er en klar og åbenlys offside under de givne omstændigheder. Havde der været spillere imellem, eller havde man skullet sigte tværs over banen, havde nøjagtigheden formentlig

været ringere. Jeg har set bemærkninger om, at nu har vi Premier League-tilstande. Det er noget gedigent vås – det hele handler om, at man fra VAR-vognen skal kunne (be)vise, at dommeren har et muligt problem, og det skal kunne dokumenteres med noget billedmateriale. I Premier League har man en anden tolerancetærskel, end vi anlægger herhjemme – det fører til rent matematiske afgørelsen og en hulens masse overskrifter. Vi holder på sund fornuft – kan man med sikkerhed konstatere, at der er et problem, så skrives der ind. Ellers holder VAR sig langt væk.

Jeg har også set AaBs sportschef citeret for, at det var for dårligt, at dommeren ikke tog sig tid til at se på VAR-optagelserne (muligvis ikke helt korrekt citeret, men meningen var i hvert fald klar nok). Det må bero på en misforståelse eller decideret ukendskab til VAR-protokollen. En offside-position er en rent faktisk afgørelse, så den træffer VAR-dommeren selv – på linje med, om bolden har passeret linjen eller ej. Det er enten-eller. Og hvis først en superligadommer i VAR-vognen har konstateret, at spiller A er foran spiller B, ville det i den grad være tidsspilde for alle parter at hente kollegaen ud til skærmen for at konstatere det samme.

Det ville være en helt anden historie, hvis offside-positionen var konstateret, men det var et spørgsmål, om spilleren var strafbar eller ej. Det kunne være, at han generede en modspiller, hvilket til enhver tid er et dommerskøn – men her sparker spilleren jo bolden i mål, så der er ikke meget dommerskøn tilbage.

Nu hvor vi har gang i VAR, ville jeg i den grad have ønsket, at man fra mediernes side havde haft mere fokus på det straffespark i kampen mellem Brøndby og FC Midtjylland, som blev samlet op, da det var skjult for dommeren. Nu udviklede kampen sig anderledes, men lad os lige lave det tankeeksperiment, at dette straffespark / ikke-straffespark var blevet afgørende for et danmarksmesterskab. Ville de religiøse VAR-hadere, som jeg ser rundt omkring, også i medierne, så også have været tilfredse ?

Vi nærmer os en mildest talt meget interessant afslutning på Superligaen, så hold fast i popcornene.. Det samme er tilfældet andre steder i Europa. Efter et i den grad kaotisk år ser det ud til, at vi faktisk lander med nogle fantastisk spændende finalegysere. At UEFA nu har introduceret Conference League gør det jo på ingen måde mindre spændende.

På blokken har jeg fremdeles en snak om 'film', som i den grad har stjålet fokus i nogle af de seneste runder, og så skal vi også lige en tur omkring de dommere, som er udtaget til EM, inden det hele går løs. Er der andre emner, som rører sig rundt omkring, så kom endelig med dem. Lad os i første omgang glæde os over, at EM ser ud til at blive med tilskuere på stadion. Og lad os så håbe på, at nogle af de planlagte storskærmsarrangementer og fanaktiviteter også lader sig gennemføre. Der er for Danmarks vedkommende lidt 'once in a lifetime' over det...